

4-ку класска литературлуг номчулга кичээли.

Эге класс башкызы Домбуй-оол Алена Конфетовна

Бора-Шээлей

Тыва тоолум маадыры-

Тывызыксыг чараш уруг

Бора-Шээлей начын кысты

Бо-ла сактын келир-дыр мен

Бора-Шээлей, Бора-Шээлей

Бодалымда кады чор сен

**Тыва,орус тоолдарның маадырлары кымнарыл?
Ол кандыг маадырларыл?**

**Эвилең-ээлдек.
Чечен-мерген,уран-шевер
Мөге-шыырак.
Эрес-дидим.**

Чуу деп тоолдар билир бис?

Алдын кушкаш

Бо тоолду кым чогаатканыл?

Улус, чон.

Салгалдан салгал дамчып келген чогаалды-аас чогаалы дээр бис.

Артык сеткил-ара дужер..
Бак сеткил-башка халдаар.

Бо тоолга дөмей орус улустуң тоолун билир бис бе?

Алдын балык

Сказка о рыбаке и рыбке

Бо тоолду кым чогаатканыл?

А.С.Пушкин

Тыва-даа, орус-даа чоңда чечен чогаалдың ундезини-аас чогаал.

СКАЗКА—ЛОЖЬ,
ДА В НЕЙ НАМЕК,
ДОБРЫМ МОЛОДЦАМ
УРОК

Улегер домактар

**Байлаң
Салим Сүрүң-оол**

арын 98

Бөлүктөргө ажыл.

Үлегер домак деп чүл?

Үлегер домак дээрге
ханы уткалыг,
чечен-мерген,
өөредиглиг улустуң аас
чогаалы-дыр.

ТЫВЫЗЫК деп чүл?

**ТЫВЫЗЫК дээрге
чечен-мерген,
угаан-медерел сайзырадыр
-улустуң аас чогаалы-дыр.**

Дурген чугаа деп чүл?

**Дүрген-чугаа дээрге
чечен-мерген,
дыл-домак сайзырадыр
улустуң аас-чогаалы дыр.**

Улустуң ырылары деп чүл?

**Ыры дээрге
чечен-мерген,
сагыш-сеткилдин хөөнүн илередир
улустуң аас чогаалы-дыр.**

Улустуң аас чогаалы

Тоолдар

Үлегер
домактар

Дүрген
чугаала
р

Ырылар,
кожамыктар

Тывызыкта
р

Оюнна
р

Улустуң аас чогаалын чүгө өөренирил?

Улустуң аас чогаалының дузазы-биле бистер чоннуң чаңчылдары, ёзулалдары, сагылгалары, төөгүзү болгаш кижилерниң аразында харылзаалары-биле таныжар бис.

**Аас чогаалының ужур-дузазы
чүдөл?**

**Тыва улустуң аас
чогаалы- тыва
чечен чогаалдың
үдзини, төрөөн
иези.**

